

Intézkedések a népi ellenőrök vizsgálatai nyomán

A népi ellenőrök legutóbbi vizsgálatai nyomán az illetékes főhatóságok számos intézkedést tettek a vizsgálatok során felmerült hiányosságok megszüntetésére.

A népi ellenőrök vizsgálták az elmúlt időszakban az állami és szövetkezeti kereskedelmi hálózat fejlesztésének tervszerűségét. Észrevételeik alapján az Országos Tervhivatal a 3. ötéves terv kialakításakor — a lehetőségekhez mérten — figyelembe veszi az állami és magánérből épülő új lakótelepek kereskedelmi-hálózat-

fejlesztési igényeit. Az elavult földművelésügyi egységek korszerűsítése ügyében a Pénzügyminisztériummal együtt — megvizsgálja: milyen lehetőségek vannak a SZÖVOSZ állóeszköz-fejlesztési alapjának növelésére. A SZÖVOSZ a Központi Népi Ellenőrzési Bizottsági indítványára tárgyalásokat kezdeményez, hogy a jövő évtől a fejlesztési alapot — amely a forgalom fél százalékát teszi ki — a megyékben az egyes szövetkezetek között arányosan használhassák fel. (MTI)

Megkezdődtek a jelentkezések a dolgozók iskoláiba

Megkezdődtek a jelentkezések a dolgozók általános és középiskoláiba. A felvételeket két ütemben bonyolítják le: május közepétől június végéig, majd augusztus 15-től szeptember 1-ig. Az ipari technikumok esti és levelező tagozataira jelentkezőknek augusztus 1 és szeptember 10-e között felvételi vizsgát kell tenniük.

A Művelődésiügyi Minisztérium külön ismertetőt adott ki a gimnáziumok esti és levelező tagozatával kapcsolatos fontosabb tudnivalókról. Ebből egyebek közt részletes felvilágosítást kapnak az érdeklődők a tanítás időbeosztásáról, a beszámolókról és az iskolába járó dolgozókat megillető kedvezményekről.

A minisztérium tájékoztatása szerint a felnőttoktatás tanterve, vizsgarendszere az új tanévben változatlan marad; a dolgozók iskoláinak reformjával összefüggő változások csak fokozatosan a következő években, a reformterv bevezetésével párhuzamosan lépnek majd életbe. (MTI)

A forradalom békés útjának lehetőségéről

Amint a tudományos szocializmus megfogalmazta a szocialista forradalom célját, nyomban felvetődött a hozzá vezető utak kérdése is. Ezzel kapcsolatban Marx és Engels a kispolgári jobb- és baloldali nézetekkel folytatott vitájukban a társadalmi viszonyok és az osztályharcok elemzése alapján először is kimutatták, hogy az utak és a módszerek fetiszizálása megengedhetetlen, mert azok mindig az adott helyzettől függenek. Másrészt a forradalom tartalmát nem a módszerek szabják meg. A szocialista forradalom feladata a burzsoázia megdöntése és az osztályharcok megszüntetése, a proletárdiktatúra megteremtése, következésképpen, ha ez megtörténik, szocialista forradalom megy végbe, függetlenül a módszerektől. Továbbá, a társadalmi viszonyok és az osztályharc vizsgálata azt bizonyítja, hogy vannak helyzetek, amikor a fegyveres felkelés elkerülhetetlen, de lehetnek olyan helyzetek is, amikor lehetőség nyílik békés úton megdönteni a burzsoáziát, a fegyveres felkelés viszont kudarcra van ítélve. Végül, ha a proletáriátusnak módjában áll választani a polgárháború és a békés út között, természetesen az utóbbihoz kell ragaszkodnia, mert a legkisebb vér- és anyagi áldozatokkal jár, és mert a legszélesebb tömegek számára megkönnyíti a szocialista átalakulást.

Később Lenin újabb tényekkel bizonyította, hogy amennyiben az erő (a tömegek többsége, a fegyver) a forradalom oldalán van, s ezért a burzsoázia képtelen fegyveres ellenállásra, a proletáriátus a forradalmi erőszak békés eszközeivel is megragadhatja a hatalmat. E lehetőség létrejöttének elősegítése tehát egyenesen feladata a kommunista pártoknak, Lenin az 1905—1907-es oroszországi polgári demokratikus forradalomban kidolgozta azt a politikát, amelynek a proletáriátusra rákényszerített fegyveres felkelés győzelme után biztosítania kellett volna a forradalom békés továbbfejlődését.

Az 1917-es februári forradalom után részletesen kifejtette a forradalom békés továbbfejlesztésének programját, amelyben a demokratikus feladatok (béke, föld, nemzeti örendelkezés) következetes megoldását összekapcsolta a szocialista forradalom végrehajtásával és kihangsúlyozta a tömegek közötti szívós felvilágosító-szervező munka fontosságát, valamint a gazdasági és politikai előrehaladás fokozatosságának elvét. 1917 szeptemberében ismételtén aláírta, hogy ha csak egy százalékos remény is van rá, meg kell kísérelni a fegyveres összecsapás elkerülését, és békés úton kell megvívni a szocialista forradalmat.

A történelem azóta minden tekintetben igazolta a forradalom marxista-leninista politikáját, 1919-ben a magyar uralgó osztályok saját gyengeségükkel és a forradalom erejével fogva fegyveres ellenállás nélkül voltak kénytelenek átengedni a hatalmat a proletáriátusnak. A második világháború után Magyarországon, Csehszlovákiában, Lengyelországban, az NDK-ban és Romániában békés úton győzött a szocialista forradalom, néhány más országban (Kínában, Jugoszláviában) pedig fegyveres harcokban. Történelmi tény tehát, hogy a szocialista világszisztem egyes országai fegyveres felkelésben, polgárháborúban, mások viszont békés úton születtek meg. Ma már teljesen nyilvánvaló, hogy korunk leghatalmasabb ereje, a szocialista világszisztem nem jöhetett volna létre, ha a megteremtő forradalmak vezetői hűtlenné lettek volna a marxizmus-leninizmushoz és kalandorpolitikát folytattak volna. Ha a kommunista pártok csak egyetlen utat ismertek volna el igaznak, ha nem készültek volna fel mind a fegyveres felkelésre, mind a békés útra, ha a döntő pillanatban nem tudtak volna a helyes útra lépni, a forradalmak nem győzhettek volna.

Emellett a második világháború után a jobb- és baloldali

dogmatizmus gátló hatásai ellenére egyre világosabbá vált, hogy az új helyzetben kiszélesedett a forradalom békés útjának lehetősége. A francia és az olasz kommunista példák és a felismerés jegyében hozzáfogtak az új típusú demokrácia programjának kidolgozásához. Az Angol Kommunista Párt 1951-ben programba vette a parlament felhasználását a békés út lehetőségének kiaknázásához. 1953 elején hasonlóan cselekedtek a svéd és a norvég kommunista pártok is. 1956 februárjában az SZKP XX. kongresszusa kimutatta, hogy a korszak kedvezően megváltozott viszonyai között mind több országban kialakul a forradalom békés útjának reális lehetősége, tehát a kommunista pártoknak erre a korábban nagyobb figyelmet kell fordítani. A XX. kongresszus e következtetést megerősítette a kommunista pártok 1957. évi, majd az 1960. évi moszkvai tanácskozása is.

A békés út lehetőségének valóra váltásáért folyó harc feladatai az élet követelményeinek megfelelően már fontos helyet foglalnak el az olasz, a francia, a belga, a holland, a dán, a svéd, a norvég, a finn, az angol, a kanadai, az indiai és más kommunista pártok programjaiban. A fejlett tőkés országok kommunista nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy egységes tömörítsék a legfőbb ellenség ellen, a monopóliókat valamennyi ellenfelet és közös erővel megdöntsék a monopóliókés hatalmat. Meg vannak győződve, hogy a monopóliókat ellenes egység objektív feltételei már kialakultak. Az aktív lakosság 70—80 százalékát a munkából és bérből élők teszik ki, tehát a kizsákmányoltak; a tulajdonképpen burzsoázia aránya viszont mindössze 1—4 százalék, de a monopóliókés ezen belül is csupán töredékét képeznek. E kis csoport érdekei kibékíthetetlen ellentmondásban vannak a lakosság óriási többségének érdekeivel. El kell érni, hogy a tömegek ezt szubjektíve felismerjék és kiszabaduljanak a különböző burzsoa hatások alól. A kommunista pártok mindent elkövetnek, hogy ez mielőbb bekövetkezzék. Munkájukban a hangsúlyt a béke, a demokrácia, a nemzeti függetlenség és a szocializmus híveinek közös feladataira helyezik. Szívós harcaik eredményei már megmutatkoznak: a tömegek egysége érlelődik és a monopóliókés államapparátusa egyre nehezebben működik. A küzdelem erősödik a monopóliókés ellen és lépésről lépésre közeledik céljához.

E marxista-leninista politikát ma is támadják a kispolgári elhajlások. Az utóbbi időben a támadások élére a Kínai Kommunista Párt vezetői álltak. Türelmetlenül követelik, hogy a kommunista pártok tagadják meg a békés utat és ragadtassanak fegyvert a tömegekkel. A kommunista világmozgalom azonban elutasítja ezt az antimarxista álláspontot. Egyetlen pártja sem mondott le a fegyveres felkelés jogáról, s élni is fognak vele, ha a helyzet úgy kívánja, de most például a fejlett tőkés országokban mást követel

A békés útról való lemondás passzivitást, elszigetelődést és a harc meggyengülését eredményezné. Mindezt a kommunista világmozgalom pártjainak döntő többsége híven követi a marxizmus-leninizmus tanításait, alkotó módon alakítja ki a politikát, amelynek alapvető része a forradalom békés útján folyó szívós, nem látványos, fárasztó, de kétségtelenül sikeres küzdelem.

SÜTŐ OTTO

Biszkú Béla fogadta Louis Saillant-t

Biszkú Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára csütörtökön fogadta Louis Saillant-t, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkárát, aki a dolgozó nők helyzetével foglalkozó második szakszervezeti világkonferenciáról, Bukarestből hazatérőben átutazott Budapesten. A szívélyes baráti látogatásnál ott volt Brutyó János, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára is.

Csengetés előtt és után

Ejszakai látogatás a kéziszerszámgépekben

Essan minden fény kihunyott a Rigó utcai lakóházak ablakaiban. Csak két üzem, a kéziszerszámgépek — s a kábelgyár udvari épületei hirdetik égő szemekkel: itt még nem tértek nyugovóra. Erről beszél a gépkalapács is, amely a kovácsműhelyben szabályos időközönként dobbant. Lükett a gyár szíve, verj a taktust, a munka ütemét.

A tanácskozás véget ér

Hárman érkezünk éjszakai munkásvédelmi szemlére, Kiss Lászlónak, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa munkásvédelmi főfelügyelőjének vezetésével. A portás meglepődve fogad bennünket, úgy látszik, ritkán jönnek éjszakai látogatók a gyárba. Megafonon sürgeti a művezetőt: jöjjön azonnal, várják a kapuban. A csiszoló üzemrész művezetői irodájában, gyári szemléző első állomásán rátalálunk a keresett művezetőre. A napi munkáról, mint mondja, a teljesítésről, a problémákról vitatkoznak társaival. Az értékelő tanácskozás ezzel véget is ér. Az idő: öt perc múlva fél tíz.

A festőműhelyben a mártó- és szárítógép szalagja éppen az utolsó kört írja le. Csak néhány fogót hintáztat, 10—15 perce akaszthatják rá az utolsó, azok, akik a csomagolóasztal mellett egy fiatalember körül csoportosulnak. Az ifjú akatáskával a hóna alatt láthatóan indulásra készen áll. Itt is vége szakad a tanácskozásnak. Ki seprűt fog, ki csomagolópapírt után nyúl. A fiatalember is továbbáll akatáskájával, talán közelebb a kapuhoz. Fél 12 múlt öt perccel.

A csiszolóteremben 7 óras a munkaidő. A gépek régen elhallgattak, csak egyetlenegy van szolgálatban, mint valami ügyelet. Előtte idősebb ember, Szabados György ül. Apró alkatrészeket csiszolgat védőszemüveg nélkül. Amikor meglát bennünket, nyúl a szemüveg után, s tovább dolgozik. Talán még duruzsol is magában: miért nem alszanak ezek otthon nyugodtan...

Később jött?

En is ezt kérdeztem tőle, miért dolgozik még mindig, társaj bizonyára már odahaza alszanak. Kísérőnk közül válaszol valaki: — Ma később jött, mint a többiek, azért maradt bent tovább.

Szabados bácsi lejjebb hajtja a fejét, mint aki szégyelli a választ. Újabb alkatrészt után nyúl és a csiszolókorong vijjog: nem... nem igaz...

Ez csakhamar kiderül. A portás segít. Tőle kérdezem meg, mikor is jött be az üzembe Szabados bácsi. Bélyegzőkártyáján apró lila betűk adják tudtul: 12 óra 10 perccel. Most este háromnegyed 10 van.

Az első gépteremben két munkásnő szorgoskodik és két férfi csomagolja a szerzőségeket. A kovácsműhelyben, ahol mint sziv dobog a gépkalapács, talán éppen ezernegyszázadszor nyomja le ma az indítókart Kovács Mihály, hogy egyetlen ütéssel formálja fogószárrá az izzóra hevített vasat. Azt mondja, csak azért nem többször, mert ma a szokottnál hidegebb volt a vas mint más napokon.

A szomszéd műhelyben két méter szélesre nyílt szájjal vicsovít az edzőkemence, forróslámpa lehelve. Gyöngyöző homlokú munkás, Molnár József dolgozik itt. Mit kérdezhetnék tőle ilyenkor, néhány perccel 10 óra előtt? Vajon tudja-e, hogy a szomszéd műhelyekben termékek lényegében már fél 10-kor vége volt a munkának? Ő itt egy pillanatra sem lankadhat. A lángokat lehelő kemence kéri, követeli az újabb fogókat, nincs megállás.

— Érzékeny masina ez. Az embernek együtt kell érezni vele. Ha itt is hagyom egy-egy percre, szőlök a szomszédnak, figyeljen ide, míg vissza nem jövök.

Még ezt mondja, csak egyszer néz rám, az ajtóra egyszer sem, pedig az óra nagymutatója lassan a 12-eshez ér. Jöhetne a váltás.

Nem dobbanás — dohogás

A hulladékdaraboló gépnél hatalmas alkatrészhalmok mögött Szűcs Andrásné dolgozik. A munkásvédelmi főfelügyelő intézkedik: addig ne működtesse tovább a gépet, míg rendet nem teremtenek körülötte és rendbe nem hozzák. Az acél darabolása közben ugyanis akkorát ránt a munkásnő kezén, hogy még nézni is rossz, hát még tartani a vasat. Szűcsné 16 éve dolgozik a gyárban, s mióta munkába állt a precíziós öntőde, ő csipkedtetni apró darabokra a hulladékacélt.

— Még egy év, s nyugdíjba megyek — mondja.

Talán akkorra ezt a gépet is kicserélik.

Feljegyzés készült a baleseti veszélyről. Az élező műhelyben is jegyezni kell a tapasztalatokat. Itt a többi között egy újonnan felszerelt „Is-ter” márkájú gép áll. Elfelejtették bekötni a földelési hálózatba.

Tíz óra múlt, csak a kovácsműhelyből szűrődik még ki zaj, ahol a kalapács az üzem szívét dobogtatja. Vajon akik felelősek az észlelt hibákért, hallják-e ezt a dobbanást, amit az éjszakai látogatásunk után inkább hangos dohogásnak hallunk?

Nagy Pál

Szatymazi csúcsforgalom

A MEK szatymazi felváltó telepen már tavaszi csúcsforgalom van. Egymás után indulnak a zöldes vagonok az országba és külföldre. Még csaknem egy hónapig tart a spárgaszépen. Izléses csomagolásban szállítják Nyugat-Németországba a nagyság és minőség szerint osztályozott spárgát. Állandó munkában vannak a rakodótargoncák. Ezekkel emelik le a beérkező árut és teszik nehéz fizikai munkától kímélik meg a telep dolgozóit, egyszerre öt mázsa súlyú ládákat megmozgatva. Képeinken spárga csomagolása és karalábéval telt ládák rakodása látható.

